

**RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)**

**dokonanej w dniach 8-9 czerwca 2018
na kierunku Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
prowadzonym na Wydziale Politologii
Uniwersytetu Marii Curie–Sklodowskiej w Lublinie**

Warszawa, 2018

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	7
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	8
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	8
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	11
Dobre praktyki	11
Zalecenia	11
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	11
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2	11
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	16
Dobre praktyki	17
Zalecenia	17
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	18
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3	18
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	21
Dobre praktyki	22
Zalecenia	22
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	22
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4	22
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	23
Dobre praktyki	24
Zalecenia	24
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	24
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5	24
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	25
Dobre praktyki	25
Zalecenia	25
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	26
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6	26
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	28
Dobre praktyki	28
Zalecenia	28
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	28
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7	28
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	30
Dobre praktyki	30
Zalecenia	31
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	31
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8	31
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	32
Dobre praktyki	33
Zalecenia	33

8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny	33
Załączniki:	34
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia.....	34
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	34
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych.....	35
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)	44
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)	46
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	47
Załącznik nr 7. Informacja o hospitolowanych zajęciach i ich ocena	47

Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Krzysztof Szewior, członek PKA;

członkowie:

1. prof. dr hab. Kazimierz Kik, ekspert PKA;
2. dr hab. Radosław Rybkowski, członek PKA;
3. prof. dr hab. Kamil Kardis, ekspert PKA ds. międzynarodowych;
4. mgr Artur Gawryszewski, ekspert PKA ds. postępowania oceniającego;
5. Wojciech Fiksa, ekspert PKA ds. studenckich;
6. dr Jacek Solarz, ekspert PKA ds. pracodawców.

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku *dziennikarstwo i komunikacja społeczna* prowadzonym na Wydziale Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, odbyła się z inicjatywy PKA. Obecna wizytacja została przeprowadzona po raz drugi, została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się Zespołu Oceniającego (ZO PKA) z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport ZO PKA został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także absolwentami oraz studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Studia I stopnia

Nazwa kierunku studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia	
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar nauk społecznych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku	Efekty kształcenia kierunku przypisane zostały do obszaru nauk społecznych, dziedzina nauk społecznych, dyscypliny: nauki o mediach (80%), nauki o polityce (15%) oraz socjologia (5%).	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	6 semestrów – 180 ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	Marketing medialny; Specjalność medialna	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Licencjat	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	16	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	564	-
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	2055	

Studia II stopnia

Nazwa kierunku studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia II stopnia	
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar nauk społecznych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku	Efekty kształcenia kierunku przypisane zostały do obszaru nauk społecznych, dziedzina nauk społecznych, dyscypliny: nauki o mediach (80%), nauki o polityce (15%) oraz socjologia (5%).	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	4 semestry – 120 ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	Digital media; Dziennikarstwo online; PR; Specjalność redaktorska;	

Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Magister	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	27	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	269	-
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	1140	-

Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	Zadowalająca
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Uczelnia opisała ponownie zasoby kadrowe oraz prowadzone badania naukowe dedykowane procesowi kształcenia i rozwojowi dyscypliny naukowej. Wskazano nieustanny ilościowy i jakościowy rozwój lubelskiego środowiska, na pogłębienie kooperacji z otoczeniem zewnętrznym oraz wewnętrznym w ramach procesów restrukturyzacji UMCS. Podejmowane działania wzmacniają efekt synergii pomiędzy działalnością badawczą i dydaktyczną. Pozwoliło to zbudować ośrodek rozpoznawalny, silnie zaangażowany w konferencje, granty.

Uczelnia poinformowała o podjęciu działań we współpracy z Zespołem ds. Obsługi Studentów Niepełnosprawnych, zaplanowano zakup dodatkowego sprzętu poprawiającego możliwość studiowania przez osoby słabo widzące. Wyjaśniono w sposób zadowalający ponadto podjęte w raporcie z wizytacji kwestie. Poinformowano o planowanej na 2019 r. zmianie obiektu na zupełnie nowy, na spełniający standardy inkluzji osób niepełnosprawnych w środowisku akademickim.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni

Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

- 1.1. Koncepcja kształcenia
- 1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów
- 1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Dziennikarstwo i komunikacja społeczna prowadzony na Wydziale Politologii jest jednym z sześciu ogólnoakademickich kierunków nauczania na Wydziale. Kształcenie na tym kierunku odbywa się na trzech poziomach: licencjackim, magisterskim i doktorskim. Z tym, że na poziomie trzecim uzyskiwany jest, w tym zakresie tytuł w dyscyplinie nauki o mediach. Kierunek *dziennikarstwo i komunikacja społeczna* jest kierunkiem stosunkowo młodym, studia pierwszego stopnia zainaugurowano w 2006 r. a studia drugiego stopnia w 2009 r. Należy podkreślić fakt, że w ramach tego samego Wydziału Politologii prowadzone są także dwa inne kierunki pokrewne, jak *produkcja medialna i społeczeństwo informacyjne* co tłumaczy się ewoluowaniem *dziennikarstwa*... w stronę stworzenia dodatkowo kierunku *nauki o mediach* w miarę pozyskiwania wysoko kwalifikowanej kadry naukowej w tym zakresie.

Koncepcja kształcenia na omawianym kierunku jest w pełni zgodna z przyjętą w 2011 r. Misją i Strategią Rozwoju UMCS odnoszącej się do rozwijania badań i obszarów kształcenia w sferze społecznej, posiłkując się naukami humanistycznymi. Szczególnie zaś dostosowana została do szczegółowo opracowanej i przyjętej na lata 2016-2020 Strategii Rozwoju Wydziału Politologii UMCS. I to zarówno w odniesieniu do szeroko tam ujętych celów strategicznych jak celów operacyjnych.

Na podkreślenie w tym zakresie zasługują zwłaszcza:

- a) dostosowanie oferty dydaktycznej do potrzeb lubelskiego i regionalnego rynku pracy. Służy temu m.in.: system rozbudowanych praktyk studenckich w lokalnych mediach a w konsekwencji, zatrudnianie w nich absolwentów, w lokalnych mediach ale i też w przedsiębiorstwach w formule rzeczników;
- b) w zakresie umiędzynarodowienia kształcenia, kadry, badań a w konsekwencji i umiędzynaradawianie dorobku naukowego.

W tym ostatnim kontekście, w lipcu 2016 roku na Wydziale Politologii przyjęto Strategię Umiędzynaradawiania Wydziału Politologii i prowadzonych w jego ramach kierunków na lata 2016-2021. Umiędzynarodowienie kształcenia podjęto też na kierunku dziennikarskim, gdzie wprowadzono przedmioty fakultatywne w języku angielskim. Na poziomie drugiego stopnia studiów prowadzona jest specjalność Digital Media i przedmioty fakultatywne w języku angielskim.

Przy Wydziale Politologii działa Rada Pracodawców jako organ doradczy Dziekana, a do jej zadań należy wydawanie rekomendacji w zakresie kształtowania programu studiów. Wydział współpracuje też z ponad 30-toma szkołami regionu (szkoły partnerskie). Organizowane są wspólne wykłady i debaty europejskie.

Oryginalność koncepcji kształcenia na poszczególnych specjalnościach polega na skutecznym połączeniu teorii z zajęciami praktycznymi i znaczącym udziałem praktyków. Dzięki temu absolwenci ocenianego kierunku są przygotowani do podjęcia zatrudnienia w zawodach związanych z mediami i szeroko rozumianą komunikacją społeczną. Po ukończeniu studiów mogą pracować zarówno w redakcjach mediów tradycyjnych (prasa, radio, telewizja), jak i nowych (internet). Nabyte podczas

studiów kompetencje pozwalają im na pracę w agencjach public relations, biurach poselskich, biurach rzecznika prasowego, reklamie, promocji, w instytucjach publicznych oraz w charakterze doradcy ds. mediów.

1.2.

Silną stroną analizowanego kierunku jest skala prowadzonych przez pracowników badań naukowych. Istotne jest to, że badania te bardzo ściśle powiązane są z zagadnieniami procesu dydaktycznego. Występuje tu zatem zjawisko powiązania teorii z praktyką. Badania prowadzone przez samych dydaktyków stanowią gwarancję jakości merytorycznej dydaktyki w zakresie wszystkich kryteriów. W latach 2014 – 2017 prowadzono badania naukowe i opublikowano /przez pracowników kierunku /kilkadziesiąt prac naukowych. Część z nich w języku angielskim. Publikacje te dotyczyły: gatunków dziennikarstwa; komunikowania międzynarodowego; języka mediów; nowych mediów; systemów medialnych. Jest to problematyka ściśle powiązana z dydaktyką, solidnie wzmacniająca jakość i aktualność podejmowanych problemów w procesie dydaktycznym. Są to badania i różnorodne i kompleksowe. Badania odnoszą się do kwestii w dziennikarstwie aktualnych, świadczą one o wysokiej umiejętności łączenia pracy badawczej z dydaktyczną.

1.3.

Uczelnia opracowała efekty kształcenia na poziomie kierunku oraz modułów, zostały one ujęte w trzy grupy zgodnie z przyjętą praktyką: tj. wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty na poziomie kierunkowym koncentrują się na zagadnieniach: podstaw wiedzy z zakresu nauk społecznych i komunikowania, medioznawstwa, wiedzy historycznej, procesów społeczno-politycznych, o kulturze, metod i badań społecznych oraz w zakresie mediów i praktyk społecznych, rozwoju mediów i ich powiązania z sferą polityki oraz ekonomii i kultury, gatunków dziennikarskich, public relations i komunikacji społecznej. Zakres efektów wiedzy jest szeroki, zdecydowanie wykracza poza nauki o polityce wchodząc w nauki o mediach. Efekty z zakresu umiejętności wzmacniają efekty wiedzowe, odnoszą się one do komunikacji społecznej, znajomości i stosowania terminologii, znajomości i umiejętności interpretacji procesów i zjawisk, doboru narzędzi i metod pracy dziennikarskiej, identyfikowania i stosowania gatunków dziennikarskich i medialnych, znajomości przepisów prawa i etyki zawodu, opracowania wyników badań, posługiwania się ogólną metodologią badań. Absolwent powinien umieć podnosić swe kwalifikacje zawodowe oraz być przygotowany do prowadzenia działalności gospodarczej. Łącznie efekty osadzone są w dyscyplinach nauki o polityce oraz o mediach i komunikowaniu, socjologii. Kompetencje społeczne odnoszą się do świadomości znaczenia mediów, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, gotowości do podjęcia pracy, do samodzielności myślenia i pracy, szanowania etyki zawodowej, do otwartości.

Na studiach I stopnia struktura efektów kierunkowych wygląda następująco: z zakresu Wiedzy 20; Umiejętności – 19 oraz 11 z kompetencji społecznych.

Na studiach II stopnia liczbowo struktura efektów kierunkowych wygląda następująco: Wiedza – 19; Umiejętności – 19; kompetencje społeczne – 11.

Realizowane efekty kształcenia sprzyjają nabywaniu umiejętności i postaw – są to kompetencje zarówno profesjonalne, jak osobowe i społeczne adekwatne dla środowiska pracy absolwenta kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna.

Pomiędzy efektami kształcenia pierwszego i drugiego stopnia widoczne jest zróżnicowanie poprzez ich pogłębienie, poszerzenie, większy komponent metodologiczny, odniesienia do teorii. Efekty kształcenia z zakresu wiedzy cechuje aktualność względem stanu rozwoju dyscypliny nauki o polityce oraz o

mediach i komunikacji społecznej, jak i względem rzeczywistości społeczno-politycznej. Sposób ich opisu jest precyzyjny i jednoznaczny, stwarza przesłanki ich realizacji i osiągnięcia w toku kształcenia oraz na praktyce studenckiej, na praktykowanych przez studentów stażach i zaangażowaniu w przestrzeni medialnej i komunikacji społecznej. Treść efektów kształcenia mieści się we wskazanym obszarze nauk społecznych, zawiera się w zasadzie w dwóch dyscyplinach naukowych, tj. w naukach o polityce i komunikacji społecznej oraz w naukach o polityce. Efekty kształcenia zawierają komponent wdrażający i przygotowujący studentów do działalności badawczej, są to np. efekty odnoszące się do teorii i metodologii, do umiejętności analitycznych, syntezy, gromadzenia danych, korzystania i posługiwania się językiem obcym. Efekty kierunkowe zostały zasadnie skorelowane w przedmiotami, w tym znaczeniu są one realizowane poprzez kursy z ich efektami, treści oraz wyuczane umiejętności. Każdy przedmiot – udokumentowany sylabusem – zawiera zestaw efektów kształcenia z kategorii wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Ich liczba jest umiarkowana, odnoszą się do nazwy przedmiotu oraz jego zakresu wyznaczonym treścią i wykonywanymi czynnościami. Efekty modułowe zostały każdorazowo odniesione do efektów kierunkowych.

Sposób sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów kształcenia, uzyskanych w trakcie praktyki zawodowej, jest określony przez Regulamin Studiów Zarządzeniem Rektora UMCS z 30 listopada 2015 r. w sprawie zasad organizacji i odbywania praktyk.... Dla sprawdzania postępów studenta i oceniania jego praktyki zgodnie z efektami kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych została wypracowana jednolita procedura, polegająca na wypełnieniu przez praktykodawcę odpowiednich pól w tabeli umieszczonej w zaświadczeniu o odbytej praktyce i na tej podstawie wystawieniu przez niego oceny. Praktykodawca określa osiągnięcie kolejnych efektów przez praktykanta jako „słabe”, „średnie”, „dobre” lub „bardzo dobre”. Efekty te, to, w zakresie wiedzy: znajomość metod i narzędzi pozyskiwania danych właściwych dla dziennikarstwa i komunikacji społecznej, podstawy edytorstwa, podstawy pracy dziennikarza i redaktora oraz znajomość instrumentów pracy dziennikarskiej i znaczenia marketingu oraz public relations; w zakresie umiejętności: umiejętność samodzielnej realizacji prac związanych z dziennikarstwem/public relations/reklamą/marketingiem medialnym oraz wiedza z zakresu dziennikarstwa i komunikacji społecznej w praktyce, a w zakresie kompetencji społecznych: specjalistyczne umiejętności niezbędne do pracy w mediach, przedsiębiorstwach z branży promocyjno-reklamowej oraz instytucjach kulturalnych i kulturalno-edukacyjnych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna uwzględnia cel, wytyczony w przyjętej przez Radę Wydziału „Strategii Rozwoju Wydziału Politologii UMCS“, jakim jest dopasowanie oferty dydaktycznej do potrzeb rynku pracy. Koncepcja kształcenia na poszczególnych specjalnościach polega na skutecznym połączeniu teorii z zajęciami praktycznymi i znaczącym udziałem praktyków w procesie nauczania. Dzięki temu absolwenci ocenianego kierunku są przygotowani do podjęcia zatrudnienia w zawodach związanych z mediami i szeroko rozumianą komunikacją społeczną. Po ukończeniu studiów mogą pracować zarówno w redakcjach mediów tradycyjnych (prasa, radio, telewizja), jak i w nowych (internet). Badania naukowe prowadzone na wydziale są osadzone w dyscyplinach naukowych z zakresu nauk społecznych, które stanowią podstawę konstruowania kierunku. Tym samym należy uznać, że wiąże się proces badawczy i dydaktyczny. Ilość oraz specyfika efektów kształcenia właściwa z uwagi na cele kształcenia, poziom oraz profil studiów. Zostały one przygotowane z należytą starannością i stanowią bardzo dobrą podstawę nauczania. Ich zakres mieści się w dziedzinie nauk społecznych. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia (w tym na praktykach) zaplanowano właściwie względem poziomu, profilu i specyfiki kierunku.

Dobre praktyki

Sukcesywne rozwijanie oferty kształcenia specjalnościowego oraz kierunkowego na bazie ugruntowanej kadry akademickiej i dojrzałości badawczej.

Zalecenia

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Studia na kierunku *dziennikarstwo i komunikacja społeczna* przypisane zostały w całości do obszaru i dziedziny nauk społecznych oraz do dyscypliny nauk o polityce i mediach oraz socjologii. Przyjęcie takiego rozwiązania wymusiło przygotowanie programu oraz planu studiów, by zrealizować wymagania stawiane kształceniu charakterystycznym dla tychże dyscyplin.

Studia I stopnia prowadzone są w ramach dwóch specjalności: Medialnej oraz Marketing medialny; natomiast studia II stopnia prowadzone są w ramach czterech specjalności: Dziennikarstwo on-line; Public Relations, Digital media oraz specjalności Redaktorskiej. Taki dobór specjalności pozwala studentom wybrać odpowiadającą ich potrzebom ścieżkę edukacyjną, dającą jednocześnie odpowiednie przygotowanie teoretyczne, zgodnie z profilem ogólnoakademickim, oraz przygotowanie praktyczne do pracy dziennikarza lub osoby odpowiedzialnej za kontakty z mediami (PR). Dobrym rozwiązaniem przyjętym na obydwu stopniach studiów jest paralelność obciążeń dydaktycznych niezależnie od wybranej specjalności.

Na studiach I oraz II stopnia wszystkie zajęcia wymagają bezpośredniego udziału prowadzących i studentów. Na studiach I stopnia 118 punktów ECTS (czyli 66%; 1425 godzin dydaktycznych) jest uzyskiwanych w ramach zajęć związanych bezpośrednio prowadzonymi na Wydziale Politologii badaniami związanymi z dziedziną właściwą dla wizytowanego kierunku kształcenia. Natomiast na studiach II stopnia jest to 100 punktów ECTS (czyli 83%; 960 godzin dydaktycznych). Takie rozwiązanie dodatkowo świadczy o tym, że kształcenie na studiach II stopnia odpowiada wymaganiom profilu ogólnoakademickiego, umożliwiając studentom zapoznanie się z najnowszymi, aktualnymi stanem wiedzy, wsparty wynikami badań prowadzonych przez pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału Politologii UMCS.

Zgodnie z przepisami prawa – studenci mają możliwość swobodnego kształtowania programu: na studiach I stopnia przedmioty swobodnego wyboru to 76 pkt. ECTS (960 godzin); natomiast na studiach II stopnia to 45 pkt. ECTS (525 godzin dydaktycznych).

Dokonany przez ZO PKA przegląd sylabusów poszczególnych przedmiotów kształcenia potwierdził, że treści programowe dla tychże przedmiotów są zgodne z przyjętymi kierunkowymi efektami kształcenia. Przygotowana w programie i planie studiów I oraz II stopnia kolejność studiowania poszczególnych przedmiotów kształcenia odpowiada logice procesu dydaktycznego. Studenci rozpoczynają od przedmiotów wprowadzających, dających bazę teoretyczną do dalszych coraz bardziej pogłębianych, szczegółowych zagadnień. Należy również podkreślić, że studenci mają możliwość uczestniczenia w zajęciach o charakterze praktycznym, przygotowujących do zawodu dziennikarza czy osoby odpowiedzialnej za kontakty z mediami i komunikację (PR).

Dobór form zajęć dydaktycznych nie budzi zastrzeżeń ani na studiach I, ani II stopnia. Jednostka bardzo trafnie podzieliła zajęcia na wykłady, wykłady z ćwiczeniami, konwersatoria oraz laboratoria stosownie do tematyki zajęć oraz zakładanych efektów kształcenia dla danego przedmiotu. Należy przy tym stwierdzić, że Jednostka wadliwie zakłada możliwość osiągnięcia oraz późniejszego zweryfikowania osiągnięcia efektów z zakresu kompetencji społecznych w ramach zajęć posługujących się jedynie formą wykładu oraz egzaminu pisemnego (np. Filozofia). Potwierdzenie osiągnięcia efektów z zakresu kompetencji społecznych o charakterze społecznej interakcji wymaga innych rozwiązań, inaczej można mieć do czynienia jedynie z pozornym ich sprawdzeniem.

W programie studiów I stopnia przewidziane są praktyki zawodowe w wymiarze co najmniej 90 godzin. Przyjęty w jednostce Regulamin praktyk studenckich oraz stosowane zasady kierowania na praktyki i ich późniejszego rozliczania dowodzą, że praktyki zostały realnie włączone w program studiów. Jednostka dzięki podpisanym umowom jest w stanie zapewnić właściwe miejsca odbywania praktyk wszystkim uczestnikom studiów I stopnia. Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie zaświadczenia przygotowywanego przez praktykodawcę, potwierdzającego czas odbywania praktyk oraz osiągnięcie zakładanych dla praktyk efektów kształcenia. Warto podkreślić, że procedura realizacji praktyk w 2016 r. została ujednolicona dla całego Wydziału Politologii, co znalazło odzwierciedlenie w Załączniku nr 6 do Uchwały nr VIII/61/2016 Rady Wydziału UMCS z dnia 18 marca 2016 r. pt. „Regulamin praktyk zawodowych studentów Wydziału Politologii, kierunek Dziennikarstwo i komunikacja społeczna”. Wzory niezbędnych dokumentów do uruchomienia praktyk oraz ich zaliczenia znajdują się na stronie internetowej Wydziału co, jak podkreślają sami studenci, znacznie upraszcza załatwienie formalności. Dobrze należy ocenić także to, że studenci mają swojego opiekuna praktyk, który organizuje dla nich spotkania informacyjne w sprawie praktyk oraz zapewnia wszelką pomoc w procesie wyszukiwania praktykodawców i realizacji zadań praktycznych. Studenci dziennikarstwo i komunikacja społeczna mogą szukać praktykodawców samodzielnie, co niewątpliwie korzystnie wpływa na ich aktywność i operatywność, tak ważne dla zawodu dziennikarza, jak również mogą korzystać z ofert pracodawców zainteresowanych przyjmowaniem praktykantów i zgłaszanych bezpośrednio na Wydział, bądź do Biura Rozwoju Kompetencji. Najczęstszymi miejscami odbywania praktyk przez studentów dziennikarstwo i komunikacja społeczna są media lokalne i regionalne (np. „Dziennik Wschodni”, „Kurier Lubelski”, „Gazeta Wyborcza. Lublin”, Radio Lublin, TVP3 Lublin).

Studenci realizują praktyki także za granicą, co jest szczególnie korzystne dla bardzo licznie studiujących na Wydziale obcokrajowców. Zainteresowani karierą dziennikarzy telewizyjnych, bądź radiowych, mogą odbywać praktyki w Inkubatorze Medialno-Artystycznym UMCS, cyfrowym ośrodku twórczym z nowoczesnym i bogatym zapleczem technicznym. W jego skład wchodzi studio telewizyjne, które umożliwia m.in. realizację programów „na żywo” wraz z równoczesną ich rejestracją, a także programów w celu późniejszej postprodukcji, zespół emisyjny radiowy (składający się ze studia i reżyserki) i zespół radiowy produkcyjno-emisyjny oraz pracownia komputerowa wyposażona w stanowiska do nauki zasad edycji i montażu materiałów wideo i audio. Odbywający praktyki w Inkubatorze Medialno-Artystycznym korzystają z wiedzy i umiejętności profesjonalnych dziennikarzy (np. dziennikarzy radiowych Radia Lublin), dzięki czemu poznają specyfikę pracy w zawodzie w jak najbardziej praktycznym jej wymiarze. Przyjęty w jednostce program praktyk, miejsca ich odbywania oraz sposób weryfikacji pozwala na osiągnięcie założonych efektów kształcenia. Praktykom przypisano 6 punktów ECTS. Opis realizacji praktyki trwającej 90 godzin kontaktowych nie uzasadnia takiej jej liczby. Tym samym ZO PKA rekomenduje analizę obciążeń studenta w czasie realizacji praktyki.

Moduły kształcenia przewidziane programem studiów I oraz II stopnia pozwalają studentom na kompleksowe zapoznanie się z treściami programowymi, umożliwiającymi osiągnięcie zakładanej dla programu kształcenia wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Studia I stopnia pozwalają studentom na przygotowanie się do prowadzenia badań naukowych. Natomiast na studiach II stopnia studenci uczestniczą w prowadzeniu badań.

Kadra dydaktyczna w czasie spotkania wskazała, że przykładem takiego zaangażowania są prowadzone przez studentów badania współczesnych mediów polskich, które zostały wsparte finansowo przez Wydział, umożliwiając wyjazd studyjny do Warszawy. ZO PKA potwierdził także w czasie spotkania ze studentami, że tego rodzaju aktywność badawcza jest nie tylko możliwa, ale oczekiwana i wspierana przez wizytowaną Jednostkę.

ZO PKA pozytywnie ocenił stosowane metody kształcenia. Ocena Zespołu znalazła potwierdzenie w opinii studentów, którzy zgodnie uznali, że metody są dobrane odpowiednio do treści kształcenia oraz aktywizują studentów do samodzielnej pracy. W trakcie zajęć spotykają się z pracą w grupach, zajęciami projektowymi, prezentacjami czy też dyskusjami na wybrany temat. Nauczyciele dostosowują metody do indywidualnych potrzeb studentów, w tym w szczególności do studentów niepełnosprawnych. Zdaniem studentów sekwencja zajęć jest odpowiednia. Jednakże plan zajęć cechuje niedogodność - duża kumulacja zajęć w ciągu dnia z przerwami trwającymi jedynie 5 min, co wpływa na duże zmęczenie, małą efektywność na wieczornych zajęciach. Jest to także duże utrudnienie przy przemieszaniu się między kampusami oraz ogranicza możliwość regeneracji pomiędzy zajęciami. Studenci wskazali również, że nie w niektórych dniach rozproszenie zajęć jest bardzo duże (np. pierwsze zajęcia odbywają się w godzinach porannych, po nich następuje 4-6 godzin przerwy, a po przerwie kolejne zajęcia).

2.2.

Jak Wydział Politologii wskazywał w przygotowanym raporcie samooceny – kluczową metodą sprawdzania osiągania zakładanych efektów kształcenia są egzaminy, zaliczenia, prace etapowe oraz przede wszystkim prace dyplomowe. Dokonana przez ZO PKA analiza prac etapowych potwierdza, że stosowane są zróżnicowane metody oceniania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Choć, tak jak już na to zwrócono uwagę powyżej, do sprawdzenia osiągnięcia efektów w zakresie kompetencji społecznych zastosowanie egzaminu pisemnego jest metodą o mocno wątpliwej skuteczności. Analiza prac dyplomowych przez ZO PKA wykazała, że absolwenci I oraz II stopnia studiów wykazują się poziomem wiedzy oraz umiejętności odpowiednim dla danego poziomu studiów. Oceny wystawiane przez promotorów i recenzentów prac dyplomowych nie budziły wątpliwości ZO

PKA. W przypadku studiów II stopnia prace dyplomowe rzeczywiście były przygotowywane na podstawie przeprowadzonych badań naukowych, właściwych dla tego etapu edukacji wyższej. Spotkanie z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego wykazało, że osiągnięte efekty kształcenia są przydatne na rynku pracy, zwłaszcza regionalnym. Absolwenci nie mają problemu ze znalezieniem zatrudnienia. Trwała współpraca z regionalnymi pracodawcami sprawia, że na zakończenie studiów studenci mają przygotowane profesjonalne portfolio, które ułatwia poszukiwanie pracy odpowiadającej posiadanemu wykształceniu. Co więcej – modyfikacje modułów kształcenia dokonywane są w konsultacjach z przedstawicielami OSG, czego dobrym przykładem jest regulamin praktyk, przyjęty właśnie w drodze konsultacji z tymi przedstawicielami.

Przewidziany program i plan studiów I oraz II stopnia uwzględnia zasady higieny procesu dydaktycznego. Maksymalna liczba godzin dydaktycznych wynosi 390 – w semestrze letnim II roku studiów I stopnia, co oznacza 26 godzin dydaktycznych w tygodniu. Jest to wprawdzie duża liczba godzin, ale nie przekraczająca granic rozsądku. Dobrym rozwiązaniem w przypadku studiów II stopnia jest zdecydowanie mniejsze obciążenia godzinowe w ostatnim semestrze (180 godzin; 15 godzin tygodniowo), co rzeczywiście ułatwia studentom prowadzenie badań niezbędnych do przygotowania pracy dyplomowej.

Metoda obliczania nakładu indywidualnego nakładu pracy studentów, niezbędna także do obliczania bilansu punktów ECTS budzi zasadnicze wątpliwości w jednym aspekcie. W sylabusach zajęć jako godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) wpisywane są także konsultacje; co przykładowo oznacza 30 godzin wykładu plus 20 godzin konsultacji, w sumie zaś 50 godzin z udziałem nauczyciela akademickiego, odpowiadające 2 punktom ECTS. Ale taki zapis w sylabusie oznacza w istocie, że od każdego studenta oczekuje się uczestniczenia (indywidualnie/grupowo?) w 20 godzinach konsultacji. Zatem zapis ten wymaga stosownej korekty.

Ocena protokołów zaliczeń wskazuje na zróżnicowanie ocen i rozrzut zbliżony do naturalnego (Polityka zagraniczna Japonii, American political thought, Współczesna publicystka polityczna, Socjologia). Nie wszyscy studenci przystąpili do zaliczenia końcowego.

ZO PKA uznał, że stosowane metody sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów kształcenia są odpowiednie do formy zajęć dydaktycznych. Jest to także zgodne z oceną studentów, którzy potwierdzili, że spotykają się z różnymi metodami takimi jak: testy jednokrotnego/wielokrotnego wyboru, zadania opisowe, wykonanie projektu, prezentacja opracowanego zagadnienia, projekty grupowe czy egzaminy ustne. System oceniania jest znany i zrozumiały. W trakcie spotkania z ZO PKA studenci stwierdzili, że każdy nauczyciel zapoznaje studentów z warunkami zaliczenia przedmiotu na pierwszych zajęciach w semestrze, przedstawiając zakładane efekty kształcenia, formy weryfikacji stopnia ich osiągnięcia oraz zasady oceniania. Oceny z zaliczeń i egzaminów publikowane są w systemie USOS, a z informacji studentów wynika, że pojawiają się w terminie nie późniejszym niż 7 dni od dnia egzaminu. Studenci wyrazili bardzo pozytywną opinię w kwestii organizacji sesji egzaminacyjnej - na pierwszych zajęciach w semestrze ustalana jest data egzaminu i wprowadzana do arkusza publikowanego na stronie internetowej uczelni, gdzie znajduje się pełne zestawienie dat zaplanowanych egzaminów.

Sposób sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów kształcenia, uzyskanych w trakcie praktyki zawodowej, jest określony przez Regulamin Studiów. W zakresie sprawdzania postępów studenta i oceniania jego praktyki zgodnie z efektami kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych została wypracowana jednolita procedura, polegająca na wypełnieniu przez praktykodawcę odpowiednich pól w tabeli umieszczonej w zaświadczeniu o odbytej praktyce i na tej podstawie wystawieniu przez niego oceny. Praktykodawca określa osiągnięcie kolejnych efektów przez praktykanta jako „słabe”, „średnie”, „dobre” lub „bardzo dobre”. Efekty te, to, w zakresie wiedzy: znajomość metod i narzędzi pozyskiwania danych właściwych dla dziennikarstwa i komunikacji społecznej, podstawy edytorstwa, podstawy pracy dziennikarza i redaktora oraz znajomość instrumentów pracy dziennikarskiej i znaczenia marketingu oraz public relations; w zakresie umiejętności: umiejętność

samodzielnej realizacji prac związanych z dziennikarstwem/public relations/reklamą/marketingiem medialnym oraz wiedza z zakresu dziennikarstwa i komunikacji społecznej w praktyce, a w zakresie kompetencji społecznych: specjalistyczne umiejętności niezbędne do pracy w mediach, przedsiębiorstwach z branży promocyjno-reklamowej oraz instytucjach kulturalnych i kulturalno-edukacyjnych. Dobrą praktyką stosowaną na ocenianym kierunku jest zachęcanie studentów odbywających praktyki do starania się o uzyskanie od praktykodawców referencji, które mogą wykorzystać w procesie poszukiwania pracy.

Sprawdzanie stopnia osiągania efektów kształcenia odbywa się również poprzez proces monitorowania losów absolwentów. Do 2011 roku odpowiedzialne za to było Biuro Rozwoju Kompetencji UMCS (dawniej Biuro Karier). Stosunkowo niski poziom odpowiedzi na badania ankietowe był przyczyną poszukiwania alternatywnych źródeł informacji. Obecnie podstawą wiedzy o losach absolwentów kierunku są, co należy uznać za dobre rozwiązanie, dane pozyskiwane z Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów Szkół Wyższych (ELA) oraz z Wydziału Badań i Analiz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie. Według danych tej drugiej instytucji dziennikarze i redaktorzy w prognozach dla całego województwa na rok 2018 r. znajdują się w grupie zawodów zrównoważonych, w których liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych i chętnych do podjęcia zatrudnienia (podaż i popyt zrównoważą się). W przypadku miasta Lublina sytuacja wygląda nieco gorzej – dziennikarze i redaktorzy znajdują się w grupie zawodów nadwyżkowych, w której znalezienie pracy może być trudniejsze ze względu na małe zapotrzebowanie oraz wielu kandydatów chętnych do podjęcia pracy i spełniających wymagania pracodawców. Reasumując należy stwierdzić, że jednostka prowadzi zarówno obserwację karier swych absolwentów, jak i rynku pracy, co pozwala jej dostosowywać programy i efekty nauczania do wymagań pracodawców. Warto zarekomendować wprowadzenie do sposobu sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów kształcenia uzyskanych w trakcie praktyki zawodowej przynajmniej wyrywkowych ich kontroli oraz hospitacji, co nie jest stosowane. Z punktu widzenia studentów odbywających praktyki dobrze byłoby poddać je ewaluacji, co również nie ma miejsca.

2.3.

Postępowanie kwalifikacyjne na studia I i II stopnia w trybie stacjonarnym jest przeprowadzane na podstawie uchwały Senatu Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie poprzez platformę Internetową Rekrutacji Kandydatów (IRK). Studia I stopnia - stosuje się rozróżnienie na kandydatów posiadających świadectwo dojrzałości uzyskane przed 2005 roku („stara matura”) i po 2005 roku („nowa matura”). Podstawą kwalifikacji kandydatów stanowi suma punktów uzyskanych z części pisemnej i ustnej egzaminu z dwóch spośród sześciu przedmiotów: geografia, historia, język obcy nowożytny, język polski, matematyka oraz wiedza o społeczeństwie. Oceny uzyskane na egzaminie maturalnym są przeliczane na punkty rekrutacyjne z podziałem na tryb „starej i nowej matury”. Liczba punktów rekrutacyjnych stanowi podstawę do przygotowania i ogłoszenia list rankingowych oraz list osób zakwalifikowanych na kierunek w ramach limitów miejsc przyjętych w uchwałach rekrutacyjnych. Studia II stopnia - podstawą postępowania kwalifikacyjnego jest posiadanie tytułu magistra, licencjata, inżyniera lub równorzędnego. Postępowanie rekrutacyjne jest przeprowadzane do wyczerpania limitu miejsc w ramach limitów przyjętych w uchwałach rekrutacyjnych. Za prawidłowe postępowanie rekrutacyjne na poziomie Wydziału odpowiedzialna jest Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna. Warunki rekrutacji są transparentne i zapewniają nabór kandydatów reprezentujących nauki pokrewne, tym samym umożliwia się studentowi kontynuację kształcenia w zakresie nauk społecznych/humanistycznych.

Warunki uznawania efektów i okresów kształcenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym określa Regulamin studiów oraz procedura Przenoszenie osiągnięć na Wydziale Politologii UMCS. Zasady

zaliczania semestru lub roku studentom Wydziału, którzy odbywają część studiów za granicą w ramach programów wymiany studentów, są określane przepisami ogólnymi programu Erasmus+ oraz zaleceniami Narodowej Agencji ds. obsługi programu Erasmus+.

Odbywanie i zaliczanie części studiów na innych uczelniach krajowych w ramach programu mobilności studentów MOST reguluje Regulamin Programu Mobilności Studentów MOST.

Zasady i warunki potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym reguluje Uchwała nr XXIII Senatu Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 28 stycznia 2015 r. Na kierunku do momentu złożenia raportu samooceny nie wpłynął żaden wniosek w sprawie potwierdzenia efektów uczenia się.

ZO PKA stwierdza, iż kryteria rekrutacji zapewniają odpowiedni dobór kandydatów na studia, kryteria rekrutacji są znane i obiektywne oraz adekwatne. Jednocześnie ZO PKA zwraca uwagę, że w czasie spotkania ze studentami podniesiono kwestię oferowanych seminariów dyplomowych: oferta ta powinna być poszerzona i bardziej uelastyczniona. ZO PKA przychylił się do zdania studentów, którzy za nieodpowiedni uznali wybór promotora dokonywanego poprzez system USOS, który kieruje się zasadą „kto pierwszy ten lepszy”, tymczasem studenci proponują system dający pierwszeństwo wyboru osobom z najwyższą średnią z toku studiów.

Proces dyplomowania jest regulowany Regulaminem studiów na UMCS oraz procedurą Zasady dyplomowania na Wydziale Politologii UMCS, przyjętą przez Radę Wydziału Politologii. Proces ten obejmuje fazy: seminaryjną, przygotowanie i złożenie przez studenta pracy dyplomowej, złożenie egzaminu dyplomowego. Pracę dyplomową student wykonuje pod kierunkiem samodzielnego nauczyciela akademickiego. Studia kończy złożenie egzaminu dyplomowego z pozytywnym wynikiem. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest: uzyskanie zaliczeń wszystkich przedmiotów i praktyk objętych planem studiów, uzyskanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej. Przeprowadzana analiza procesu dyplomowania pozwala stwierdzić, że jest on przeprowadzany poprawnie, a dokumentacja jest wypełniona z należytą starannością. W części ustnej zadaje się trzy pytania odnoszące się do wiedzy kierunkowej oraz powiązane z tematyką pracy.

Systematycznie przeprowadza się monitorowanie progresji studentów poprzez analizowanie ich odsiewu. Obserwowany od kilku lat odsiew na pierwszych latach wynosi średnio 8,7% (semestr zimowy 2016/17), jednak po sesji letniej skala odsiewu na pierwszym roku studiów licencjackich jest dużo niższa (kilka osób). Biorąc jednak pod uwagę inne kierunki studiów prowadzone przez Wydział, odsiew na akredytowanym kierunku jest najmniejszy. Według obserwacji Dziekanatu oraz analiz prodziekana ds. kształcenia, powody rezygnacji lub niezaliczenia kolejnego roku studiów (zwłaszcza na I stopniu) to przede wszystkim: niepodejmowanie studiów przez osoby przyjęte i słabe przygotowanie studentów, zwłaszcza I roku, w zakresie wiedzy ze szkoły średniej. W celu zmniejszenia skali odsiewu studentów podjęto działania mające na celu zachęcanie studentów zagranicznych do podejmowania dodatkowych zajęć z j. polskiego, wprowadzono dodatkowe konsultacje przed sesją egzaminacyjną. Monitorowanie progresji studentów dotyczy także analizy wpisów warunkowych. Systematycznie prowadzony jest monitoring procesu dyplomowania pod kątem liczby studentów kończących studia w terminie.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka w taki sposób przygotowała program i plan studiów, aby wszystkie efekty kierunkowe były możliwe do osiągnięcia za pomocą uczestnictwa w poszczególnych zajęciach. Program i plan studiów uwzględnia najnowsze trendy oraz osiągnięcia badawcze w zakresie dziennikarstwa i komunikacji społecznej, a co jeszcze ważniejsze – wynikają one przede wszystkim z prowadzonych badań.

Zasady prowadzenia praktyk nie budzą wątpliwości, są one integralną częścią programu studiów I stopnia, prowadzone są w miejscach, które zapewniają praktyczne zapoznanie się z wymaganiami stawianymi współczesnym dziennikarzom czy specjalistom od PR-u.

Zasady oceny prac etapowych i dyplomowych nie budzą wątpliwości. Zakres tematyczny prac dyplomowych na studiach I i II stopnia pozwala dostrzec prowadzone przez studentów badania, których rezultatem są przygotowane prace. Poziom dyplomowania adekwatny dla poziomu i profilu kształcenia. Wydział Politologii niepotrzebnie/wadliwie wprowadza do obliczania punktów ECTS konsultacje jako odrębną część zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studenta (grupy studentów).

Stosowane metody kształcenia pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, ich różnorodność pozwala im zdobywać umiejętności i kompetencje, a także aktywizuje ich na zajęciach. Sposoby weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia są odpowiednio dobrane i dostosowane do form zajęć. Prowadzący zapoznają studentów z sylabusami na zajęciach organizacyjnych. System oceniania jest studentom znany, są oni oceniani obiektywnie i sprawnie. Dzienna organizacja planu zajęć nie jest odpowiednia. Wydział jest przygotowany do wdrożenia procedury potwierdzania efektów uczenia się spoza systemu szkolnictwa wyższego.

Rekrutacja prowadzona jest w oparciu o internetowy system rekrutacji, warunki rekrutacji podane są na stronie internetowej, pozwalają na odpowiedni dobór kandydatów na studia.

Aktualnie stosowany system wyboru seminariów i promotora pracy dyplomowej wymaga ponownego rozważenia przez władze dziekańskie.

Dobre praktyki

1. Przygotowanie studentów do późniejszego samodzielnego poszukiwania pracy przez stworzenie dla każdego z nich indywidualnego portfolio, przygotowanego na podstawie realizowanych w trakcie studiów projektów.
2. Internetowa obsługa praktyk studenckich, zatrudnianie wykładowców zewnętrznych – praktyków współpracujących z uczelnią w procesie dydaktycznym; zachęcanie studentów odbywających praktyki do starania się o uzyskanie od praktykodawców referencji

Zalecenia:

1. Należy zmienić zasady obliczania punktów ECTS na praktykach studenckich raz zmodyfikować zasady przyznawania punktów ECTS elementom składowym zajęć (konsultacje).
2. Należy ulepszyć organizację planu zajęć w celu wydłużenia przerw między zajęciami oraz unikać rozproszenia zajęć w ciągu dnia.
3. Należy dokonać zmiany systemu wyboru seminariów przez studentów.
4. Należy dokonać zmiany sposobu osiągania i weryfikacji osiągania efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych.
5. Należy wprowadzić do sposobu sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów kształcenia uzyskanych w trakcie praktyki zawodowej przynajmniej wyrywkowych ich kontroli oraz hospitacji i ewaluacji przez Wydział.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1.

Strukturę organizacyjną funkcjonującego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej tworzą Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia oraz Zespół ds. Analiz Jakości Kształcenia. Zadaniem Uczelnianego Zespołu, Wydziałowych Zespołów oraz Zespołu ds. Analiz jest podejmowanie działań na rzecz doskonalenia procesu dydaktycznego i jego obsługi w celu zapewnienia odbiorcom oferty edukacyjnej Uniwersytetu możliwie najwyższych wyników kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych adekwatnych do określonych warunków społeczno-ekonomicznych. Uczelniany Zespół pełni funkcję doradczą i rekomendacyjną dla Rektora. Do zadań Uczelnianego Zespołu należy ustalanie w porozumieniu z innymi jednostkami Uniwersytetu odpowiedzialnymi za organizację i przebieg procesu edukacyjnego, polityki jakości kształcenia w skali całego Uniwersytetu, w dostosowaniu do misji i strategii rozwoju Uniwersytetu, a w szczególności: inicjowanie i propagowanie działań na rzecz doskonalenia procesu edukacyjnego i jego obsługi na różnych kierunkach, formach i poziomach kształcenia, przygotowywanie propozycji rozwiązywania problemów o charakterze ogólnouczelnianym, mających wpływ na jakość kształcenia, opiniowanie wewnętrznych aktów prawnych Uniwersytetu związanych z organizacją i przebiegiem procesu kształcenia oraz jego obsługi, opiniowanie procedur i narzędzi systematycznej oceny jakości kształcenia w Uniwersytecie, analizowanie wyników oceny procesu kształcenia i jego obsługi oraz formułowanie zaleceń mających na celu utrzymanie bądź poprawę jakości kształcenia, nadzór merytoryczny nad wdrażaniem systemu zapewnienia jakości kształcenia na poszczególnych wydziałach i jednostkach ogólnouczelnianych, pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów związanych z doskonaleniem jakości kształcenia na poszczególnych wydziałach i jednostkach ogólnouczelnianych. Rozwiązania przygotowane przez Uczelniany Zespół, planowane do wdrożenia, są konsultowane pod względem merytorycznym i formalnym z Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów oraz Działem Organizacyjno-Prawnym, a następnie przedstawiane Prorektorowi ds. Kształcenia.

Na Wydziale Politologii funkcjonuje Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, który pełni funkcję doradczą i rekomendacyjną dla Dziekana. Do jego zadań należy w szczególności: ustalanie w porozumieniu z pracownikami wydziału polityki jakości kształcenia i dostosowanie jej do misji i strategii rozwoju wydziału i Uniwersytetu, określenie szczegółowych celów i zasad funkcjonowania Wydziałowego Zespołu, inicjowanie i propagowanie działań na rzecz doskonalenia procesu edukacyjnego i jego obsługi na prowadzonych przez wydział kierunkach studiów i innych formach kształcenia, opracowanie procedur zapewnienia jakości kształcenia zatwierdzonych przez radę wydziału, stosownie do potrzeb i możliwości wydziału wynikających ze specyfiki badawczej, dydaktycznej oraz organizacyjnej wydziału, przygotowanie metod i narzędzi doskonalenia jakości kształcenia do zastosowania na wydziale, organizowanie szkoleń i spotkań informacyjnych dla pracowników wydziału w sprawach związanych z doskonaleniem jakości kształcenia, opiniowanie programów kształcenia dla kierunków nowo tworzonych oraz zmian w programach dla kierunków istniejących, analiza wyników ewaluacji procesu kształcenia i jego obsługi wraz z formułowaniem wniosków i zaleceń w zakresie doskonalenia jakości kształcenia, monitorowanie funkcjonowania wydziałowego systemu zapewnienia jakości kształcenia, przygotowanie w wyznaczonym terminie corocznych raportów na temat stanu wdrożenia i funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na poszczególnych wydziałach, przygotowanie materiałów do raportu samooceny jednostki na potrzeby akredytacji programowej bądź instytucjonalnej, podnoszenie wśród społeczności akademickiej wydziału poziomu świadomości na temat potrzeb doskonalenia jakości kształcenia. Propozycje działań w zakresie

doskonalenia jakości kształcenia, wypracowane przez Wydziałowy Zespół i przewidziane do wdrożenia, są przedstawiane do akceptacji Radzie Wydziału.

Zasady projektowania, zatwierdzania, monitorowania i doskonalenia programów kształcenia na kierunku *dziennikarstwo i komunikacja społeczna* określają Uchwała Nr XXIII – 11.6/13 Senatu UMCS z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie wytycznych do projektowania efektów kształcenia, programów kształcenia i planów studiów oraz uruchamiania nowych kierunków studiów pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich oraz procedury *Efekty kształcenia oraz Program kształcenia* przyjęte przez Radę Wydziału Politologii. Program kształcenia w tym efekty kierunkowe oraz program studiów przygotowuje powołany przez Radę Wydziału Zespół Programowy. Do zadań Zespołu Programowego należy przystosowanie programu kształcenia na kierunku do zmiany wynikających z nowelizacji ustawodawstwa w zakresie szkolnictwa wyższego, przygotowanie koncepcji kształcenia oraz propozycji zmian w planach i programach studiów, opracowanie programów kształcenia, określenie właściwych dla kierunku pod względem metodologicznym i merytorycznym zasad i kryteriów przygotowania oraz oceny prac dyplomowych, a także okresowe analizy programu kształcenia pod kątem ich zgodności z założonymi efektami kształcenia na kierunku. Ustalane dla kierunku efekty kształcenia przedstawiane są do zaopiniowania Wydziałowemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia. W przypadku opinii pozytywnej WZJK przedstawia efekty kształcenia Radzie Wydziału Politologii, która wnioskuje do Senatu UMCS o zatwierdzenie efektów kształcenia dla danego kierunku studiów. W oparciu o przyjęte przez Senat efekty kształcenia, Zespół Programowy przygotowuje projekt programu kształcenia. Przeglądy programów kształcenia są dokonywane systematycznie (przynajmniej raz w roku) przez Zespoły Programowe. Zespół Programowy uwzględnia opinie nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku, opinie studentów wyrażone między innymi w badaniach ankietowych, opinie pracodawców oraz opinie absolwentów. Rekomendacje Zespołów Programowych co do zmian w programach kształcenia są przedstawiane WZJK, a po pozytywnej opinii Radzie Wydziału Politologii, która zatwierdza zmiany. W trakcie oceny na kierunku *dziennikarstwo i komunikacja społeczna* przedstawiono ZOPKA sprawozdania z funkcjonowania wymienionego wyżej zespołu, a także zmiany, które zostały wprowadzone do programu kształcenia na ocenianym kierunku studiów. W wyniku przeprowadzonych badań sondażowych, wprowadzono korekty w treściach przedmiotów praktycznych, tak by zapobiec dublowaniu treści programowych. Dyskutowano także nad szerszym wprowadzeniem nauczania blended learningu oraz e-learningowych platform (uczelnianego systemu Moodle) w celu sprawnego przesyłania studentom aktualnych materiałów dydaktycznych. W związku z potrzebą uaktualniania oferty dydaktycznej dokonano korekty punktacji ECTS dla takich zajęć jak: WF – 0 ECTS, E-marketing – 3 ECTS z dotychczasowych 2, historia dziennikarstwa – 3 ECTS z dotychczasowych 2). Zmieniono także nazwę specjalności oferowanej na kierunku *dziennikarstwo i komunikacja społeczna* - obecnie jest to Marketing medialny (poprzednio: marketing polityczny). Dokonano korekt nazw niektórych przedmiotów: podstawy marketingu zmieniony na e-marketing, techniki badań opinii publicznej na medialna opinia publiczna, reklama polityczna na strategię reklamy oraz kampanie wyborcze na projektowania kampanii informacyjnych i promocyjnych. Biorąc pod uwagę powyższe, ZOPKA stwierdza, że wyniki prowadzonych na kierunku badań dotyczących ocenianego kierunku studiów znajdują odzwierciedlenie w programie kształcenia dla tego kierunku studiów. W ramach przeglądu programu studiów dokonuje się przeglądu sylabusów uwzględniając ocenę aktualności treści kształcenia, spójności przedmiotowych efektów kształcenia z efektami kierunkowymi, aktualności zalecanej literatury, zasad oceniania studentów, sposobów weryfikacji efektów przedmiotowych, warunków zaliczenia zajęć. Zalecenia dotyczące zmian w sylabusach formułowane przez Zespoły są przekazywane koordynatorom przedmiotów. Kadra dydaktyczna i pracodawcy uznali za istotne systematyczne wzbogacanie oferty kształcenia przedmiotami prowadzonymi w języku angielskim. Liczba takich przedmiotów systematycznie wzrasta. W procesie doskonalenia i realizacji programu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, istotne znaczenie mają interesariusze zewnętrzni.

Wyrażają oni swoje opinie co do programu kształcenia poprzez funkcjonującą przy Wydziale Politologii Radę Pracodawców. Konsultowani są również przy uruchamianiu nowych kierunków studiów oraz nowych specjalności.

Monitorowaniem zawodowych karier absolwentów zajmuje się Biuro Rozwoju Kompetencji, które powstało w miejsce działającego dotychczas Biura Karier i prowadzi działalność edukacyjną, doradczą i informacyjną dla studentów, absolwentów i pracowników UMCS na rzecz ich rozwoju zawodowego i osobistego. Jak wynika z przeprowadzonych z BRK rozmów, powstanie Biura Rozwoju Kompetencji podyktowane jest dynamicznie zmieniającą się sytuacją na rynku pracy, oczekiwaniami pracodawców względem absolwentów szkół wyższych w zakresie posiadanych przez nich kompetencji a także koniecznością budowania wizerunku uczelni otwartej dla przedstawicieli środowiska pozaakademickiego, dzielącej się wiedzą i gotowej do współpracy nie tylko na płaszczyźnie naukowej, ale również praktycznej, zaangażowanej w budowanie gospodarki opartej na wiedzy, wykorzystującej naukę i wiedzę w procesie rozwoju jednostki i społeczeństwa. Obszary działalności Biura Rozwoju Kompetencji to poradnictwo edukacyjne, zawodowe i psychologiczne, szkolenia i warsztaty rozwijające kompetencje społeczne i zawodowe, programy edukacyjne w zakresie przedsiębiorczości, pośrednictwo pracy, staży i praktyk, organizacja praktyk poza tokiem studiów, współpraca z pracodawcami (realizacja projektów rekrutacyjnych, organizacja spotkań, prezentacji firm na Uczelni itp.), współpraca z instytucjami i organizacjami rynku pracy, budowanie relacji oraz współpraca z Absolwentami UMCS. Kwestionariusz ankiety jest aplikacją internetową. Absolwent/-ka w okresie do roku po ukończeniu studiów otrzymuje na swoją skrzynkę pocztową zaproszenie do wypełnienia ankiety. Dziewięć miesięcy to, według ostatnich analiz rynku pracy, średni czas, jaki osoby z wyższym wykształceniem poświęcają na poszukiwanie pracy. W zaproszeniu absolwent otrzymuje adres ankiety wraz z unikalnym kodem (tokenem), do którego przypisywane są udzielane odpowiedzi. Po przejściu do kolejnego arkusza odpowiedzi z poprzedniego zapisywane są w bazie danych. Po wypełnieniu ankiety respondent/-ka otrzymuje kod weryfikacyjny oraz szczegółowe informacje dotyczące losowania upominków wśród osób, które wypełniły ankietę. Kod weryfikacyjny to unikalny zestaw liczb i liter, który stanowi podstawę do odebrania upominku. Po zakończeniu ankiety lista wylosowanych, wygrywających tokenów zamieszczana jest na stronie internetowej Biura Karier.

W doskonaleniu procesu kształcenia wykorzystywane są również wyniki zewnętrznych ocen jakości kształcenia. Każdorazowo, po wizytacji PKA Przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia przedstawia sprawozdanie oraz wnioski na Radzie Wydziału Politologii, spotkaniach WZJK oraz zebraniu ogólnym pracowników. Na podstawie analizy tych sprawozdań opracowywana jest propozycja działań doskonalących.

Przedstawiciele Wydziałowego Samorządu Studentów przyznali, iż władze wydziału umożliwiają im aktywny udział w procesie projektowania i monitorowania programów kształcenia. Proces odbywa się w oparciu o przyjęte na wydziale procedury, które włączają w ten proces interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. W konsultacjach programów kształcenia mają udział studenci za pośrednictwem reprezentantów w zespołach opracowujących programy kształcenia jak również w Wydziałowym Zespole ds. Jakości Kształcenia. Pod koniec semestru regularnie prowadzone są ankiety dotyczące zajęć i nauczycieli je prowadzących, w których studenci mogą się wypowiedzieć w formie pytań zamkniętych i otwartych. Jak przyznali w trakcie spotkania z ZO PKA nie widzą znaczących zmian w postępowaniu nauczycieli w kontekście uwag, które przesyłają za pomocą ankiet, a tylko nieliczni nauczyciele konsultują z nimi wyniki ankiet w celu poprawy jakości prowadzonych zajęć. Studenci przyznali, iż nie biorą licznie udziału w ankietach gdyż nie widzą celu ich wypełniania, jak również nie są zapoznawani z wynikami ankietyzacji oraz dalszymi działaniami w następstwie wniosków z niej zebranych.

Akredytowana jednostka podkreśla znaczenie jakie w procesie doskonalenia programu kształcenia mają interesariusze zewnętrzni, którzy biorą czynny udział w ich realizacji poprzez prowadzenie zajęć dla studentów dziennikarstwo i komunikacja społeczna. Reguluje to procedura pn. „Zasady pozyskiwania wykładowców zewnętrznych na Wydziale Politologii UMCS”. W roku akademickim 2017/18 zajęcia dla

studentów kierunku prowadzi 11 osób z doświadczeniem w pracy. Władze Wydziału nie wdrożyły systemu ich oceny, co należy im zarekomendować.

3.2.

Wydział Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie wykorzystuje szerokie spektrum kanałów komunikacyjnych takich jak: portale społecznościowe, strona internetowa, platforma Wirtualny Kampus UMCS, tablice informacyjne na terenie Wydziału, a także mailing. Na stronie internetowej Wydziału Politologii zapewniony został dostęp do informacji związanych z procesem rekrutacji, procesem kształcenia w tym: efektów kształcenia, planów studiów, zasad dyplomowania, zasadami potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, obowiązującymi regulaminami, programami wymiany studenckiej i podwójnego dyplomowania, konkursie na najlepsze prace dyplomowe. Ponadto zamieszczane są bieżące informacje dla studentów dotyczące np. zmian w planie zajęć, wydarzeń odbywających się na terenie Wydziału, sukcesów studentów Wydziału Politologii, szkoleń i warsztatów dla studentów, zasad wyboru przedmiotów, opis procedur służących zapewnianiu jakości kształcenia. Protokoły z posiedzeń WZJK, raporty, sprawozdania i analizy dokumentujące pracę i działania wydziałowych struktur systemu zapewniania jakości są dostępne do wglądu w Dziekanacie. Ogólnouniwersyteckie badania jakości kształcenia są zamieszczane na stronie uniwersyteckiego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Strona internetowa Wydziału uwzględnia również potrzeby organizacji studenckich w zakresie ich polityki informacyjnej.

W opinii studentów informacje dostępne na stronie internetowej są dla nich kompletne i aktualne, a w razie potrzeby bez problemu mogą znaleźć niezbędne informacje. Uczelnia i wydział zapewniają dostęp do kompleksowych i aktualnych informacji, poprzez stronę internetową, system USOS oraz profil w serwisie Facebook. Strona internetowa zawiera wszystkie niezbędne informacje takie jak m.in.: sylabusy, plany zajęć, regulamin studiów, regulamin przyznawania stypendiów, informacje o domach studenckich, informacje o wymianach studenckich i wsparciu dla osób niepełnosprawnych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka posiada WSZJK normujący proces zapewnienia jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, zarówno o charakterze ogólnym, jak i odnoszący się bezpośrednio do wszystkich aspektów prowadzonego kierunku studiów. WSZJK w sposób kompletny i spójny określa prowadzoną politykę jakości, procedury, cele jakościowe oraz strategię ich realizacji. Realizacja polityki zarządzania jakością kształcenia poprzez monitorowanie, okresowy przegląd programów kształcenia i ocenę osiągania efektów kształcenia służy doskonaleniu programów. Rezultaty działań podejmowanych w tym procesie są wykorzystywane dla zapewnienia, z jednej strony, zgodności programów kształcenia z wymogami powszechnie obowiązującego prawa i aktów wewnętrznych Uniwersytetu. Wydział zapewnia publiczny dostęp do informacji o programach kształcenia i realizacji procesu dydaktycznego. Polityka informacyjna jest właściwa. Studenci są włączani w projektowanie i monitorowanie programu poprzez reprezentantów wydziałowego samorządu studentów w organach jednostki. Natomiast nie uczestniczą w sposób należyty liczni w ankietyzacji, poza tym za słabość uważają jej skuteczność i upowszechnienie wyników i skutki.

Dobre praktyki

Zalecenia

1. Zaleca się zwiększenie transparentności procesu ankietyzacji – udostępnianie studentom ogólnych wyników ankiet, wniosków opracowanych na ich podstawie, przykładów działań z nich wynikających.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

1.1.Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry

1.2.Obsada zajęć dydaktycznych

1.3.Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Należy podkreślić też fakt, że włącznie z pracownikami tworzącymi minimum kadrowe, na pierwszym stopniu nauczania wyklada w sumie 33 doktorów oraz 20 samodzielnych pracowników naukowych, a na drugim stopniu zajęcia prowadzi 46 osób, a w tym 14 pracowników samodzielnych. Jest to więc kadra merytorycznie bardzo dobrze przygotowana oraz pod względem liczbowym w pełni zabezpieczająca kształcenie. Kadra naukowo zróżnicowana i merytorycznie komplementarna, dysponuje należytymi kompetencjami i zawodowymi kwalifikacjami. Odnoszą się one do efektów kształcenia, mieszczą się w naukach społecznych. Dorobek jest aktualny.

W składzie minimum kadrowego pierwszego i drugiego stopnia dominują samodzielni pracownicy naukowci. Na pierwszym stopniu nauczania jest ich dziewięciu (na 7 doktorów) a na drugim stopniu jest ich 17 (na 10 doktorów). Jest to więc kadra o wysokim stopniu przygotowania naukowego. A zatem, kadra naukowo-dydaktyczna kierunku, stanowiąca jego minimum kadrowe na obu stopniach nauczania to 43 pracowników naukowo-dydaktycznych (17 doktorów, 18 doktorów habilitowanych i 8 profesorów). Wśród samodzielnych pracowników naukowych dominują doktorzy habilitowani i profesorowie reprezentujący nauki o polityce (7), nauki o mediach (4), językoznawcy (2) i literaturoznawcy (2) zorientowani dorobkiem naukowym na zagadnieniach medialnych, dziennikarskich i komunikacji społecznej. Jeden reprezentuje sztuki filmowe. Stosunkowo liczni profesorowie reprezentujący nauki o mediach i literaturoznawstwo, zaliczani przez władze Wydziału do minimum kadrowego odzwierciedlają aspiracje do stopniowego ewoluowania kierunku w stronę przeobrażenia się w naukę o mediach.

Należy jednoznacznie uznać, że uczelnia zapewnia minimum kadrowe na studiach I i II stopnia.

Struktura kwalifikacji oraz dorobek naukowy pracowników akademickich zaliczonych do minimum kadrowego są w pełni zgodne z efektami i treściami kształcenia określonymi dla tego kierunku. Dowodem tego są liczne publikacje wydane w latach 2014 – 2018, a będące efektem podejmowanych przez pracowników badań odnoszących się bezpośrednio do nauki o mediach. Nie istnieją przeciwwskazania, by do minimum kadrowych zaliczyć doktorów habilitowanych z zakresu politologii czy językoznawców dysponujących dorobkiem naukowym w zakresie nauki o mediach.

Zarówno ich kwalifikacje formalne jak i charakter dorobku naukowego wiąże się bezpośrednio z treściami nauczania. Odnosi się to także, w podobnym zakresie ,do wszystkich wymienionych w minimum kadrowym doktorów. Liczba kadry (w tym zgłoszonych do minimum kadrowego) jest należyta z uwagi na rozmiar rekrutacji i liczby studentów. Kadra dydaktyczna stosuje zróżnicowane podejście do kształcenia, jest ono dostosowane do treści i specyfiki efektów i celów kształcenia. Nauczyciele dysponują kwalifikacjami w stosowaniu tychże form dydaktycznych.

4.2.

Na pierwszym stopniu kształcenia zajęcia prowadzą 73 osoby,- a w tym 20 osób z doktora habilitowanego i profesora. Na drugim stopniu zajęcia prowadzi 46 osób / a w tym 14 samodzielnych

pracowników naukowych. Jest to zatem kadra bardzo dobrze przygotowana – tak merytorycznie jak i metodologicznie. I to zarówno w kategorii przedmiotów związanych z nauką o mediach jak i szeroko zarysowana problematyką politologiczną. Dydaktyka prowadzona jest w szerokim stopniu w powiązaniu z problematyką badań naukowych prowadzących. Spostrzeżenia dokonane w trakcie hospitacji zajęć potwierdzają tezę o wysokim poziomie merytorycznym i metodologicznym prowadzonej dydaktyki.

4.3.

Władze Wydziału prowadzą politykę kadrową zorientowaną na rozwój i doskonalenie zasobów kadrowych, orientując je na potrzeby dydaktyczne i badania naukowe. Działania te mieszczą się w celach strategicznych Wydziału, służą przede wszystkim wzmocnieniu Wydziału Politologii w środowisku krajowym i międzynarodowym.

W Wydziale Politologii z jednej strony funkcjonuje Wydziałowy system oceny kadry dydaktycznej dokonywany cyklicznie przez studentów i oparty na Ankiecie oceny zajęć. Celem jest tu stałe monitorowanie jakości dydaktyki co stanowi także istotny element polityki kadrowej Wydziału. Ocena ma charakter kompleksowy, tym samym odnosi się do wszystkich węzłowych obszarów aktywności nauczycieli akademickich.

Wydział zapewnia właściwy dobór kadry i jej stały rozwój, dla tego celu stwarza warunki instytucjonalne, organizacyjno-prawne oraz finansowe.

Na Wydziale funkcjonuje System Zapewnienia Jakości Kształcenia. Z drugiej strony, na uwagę zasługuje spora dynamika w rozwoju kadry w omawianym okresie lat 2013 -2017. W okresie tym 15 pracowników naukowych omawianego kierunku awansowało naukowo - 11 z nich zostało doktorami habilitowanymi, a 4 doktorami. Doktoraty uzyskało nadto czworo innych pracowników Wydziału prowadzących zajęcia na omawianym kierunku. Oznacza to stosunkowo wysoką dynamikę rozwoju naukowego na kierunku *dziennikarstwo i komunikacja społeczna*.

Studenci mają możliwość oceny nauczycieli akademickich poprzez ankiety przeprowadzane pod koniec każdego semestru. Wyniki z ankiet studenckich mają wpływ na ocenę okresową pracownika lecz bez sztywno ustalonej wagi.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział dysponuje zasobami kadrowymi wymaganymi do zabezpieczenia procesu nauczania na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Kadra akademicka jest zróżnicowana z uwagi na reprezentowane dyscypliny naukowe oraz posiadane kwalifikacje. Minimum kadrowe jest zapewnione z dużym naddatkiem. Zapewnia się właściwą rekrutację i ocenę okresową nauczycieli. Polityka kadrowa jest zorientowana na spełnienie przepisów prawa oraz gwarantowanie jakości kształcenia. Obsada zajęć dydaktycznych jest dokonywana pod kątem posiadanych kwalifikacji i dorobku publikacyjnego. Rozwój i doskonalenie kadry Wydział zapewnia poprzez szereg rozwiązań przyjętych w UMCS, jak i własnych. Właściwość działań widoczna jest w awansach zawodowych oraz w uzyskiwaniu stopni naukowych.

Studenci mają możliwość oceny nauczycieli akademickich poprzez ankiety przeprowadzane pod koniec każdego semestru. Doskonalenia wymaga wdrażanie wniosków w postaci działań naprawczych oraz poinformowanie społeczności studenckiej w przedmiotowej sprawie.

Dobre praktyki

Zalecenia

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Jednostka aktywnie uczestniczy w życiu społeczno-gospodarczym nie tylko Lublina, ale całego województwa lubelskiego, współpracując w obszarach nauki, dydaktyki i promocji z Polskim Towarzystwem Społecznym (PTKS) oraz z Polskim Towarzystwem Edukacji Medialnej (PTeM). Przy Wydziale Politologii funkcjonuje Rada Pracodawców, która jest jego organem doradczym. W skład Rady wchodzi 10 członków: Wojewoda Lubelski, Marszałek Województwa Lubelskiego, Prezes Izby Przemysłowo-Handlowej w Lublinie, Prezes Fundacji Solidarności Międzynarodowej, Redaktor Naczelna Polskiego Radia Lublin, Komendant Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej oraz przedstawiciele urzędów miejskich. Rada została powołana do życia w 2017 r., przede wszystkim w celu sformalizowania wcześniejszej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, głównie w zakresie organizacji i przebiegu praktyk studenckich.

Niezwykle ważnymi interesariuszami zewnętrznymi kierunku są potencjalni pracodawcy przyszłych absolwentów - TVP3 Lublin i Radio Lublin. W obydwóch tych instytucjach wielu studentów odbywa już praktyki studenckie. Dla tych studentów, którzy posiadają potrzebę twórczej ekspresji organizowane są np. zajęcia w ramach Mistrzowskiej Szkoły Reportażu Radiowego. Zainteresowani zgłębianiem wiedzy i umiejętności praktycznych związanych z produkcją audycji oraz programów telewizyjnych i radiowych mogą angażować się w działalność Akademickiego Radia Centrum oraz Telewizji Akademickiej TV UMCS (np. uczestnicząc w produkcji programu „Flesz Akademicki“, realizowanego przez TV UMCS dla TVP3 Lublin). Ci, którzy swą przyszłość zawodową widzą w dziennikarstwie prasowym, korzystają z możliwości odbycia praktyk studenckich u takich interesariuszy zewnętrznych, jak: „Dziennik Wschodni”, „Kurier Lubelski”, „Gazeta Wyborcza. Lublin”. Na polu dziennikarstwa prasowego istotną rolę odgrywa „Polformance”, magazyn studentów politologii UMCS. „Polformance” to miejsce szlifowania warsztatu dla młodych adeptów sztuki dziennikarskiej, forum wymiany poglądów, pole do zamieszczania komentarzy bieżących wydarzeń, relacji, reportaży, felietonów, a także prezentacji fotografii. To tutaj studenci dziennikarstwa i komunikacji społecznej mogą poznać tajniki profesjonalnej redakcji wydawniczej. Ważnymi interesariuszami zewnętrznymi Wydziału są studenci kierunków dziennikarstwa innych uczelni w Polsce, we współpracy z którymi studenci ocenianego kierunku przygotowują „Mediatory”, plebiscyt dla najlepszych, według nich, dziennikarzy minionego roku akademickiego. W kooperacji ze studentami Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II oraz Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, studenci dziennikarstwa i komunikacji społecznej uczestniczą również w pracach, których produktem finalnym jest Akademicki Laur Dziennikarski (AKLAUD), nagroda za profesjonalizm w pracy oraz promowanie najwyższych standardów dziennikarskich. Studenci zaangażowani w obydwie przedsięwzięcia mają możliwość nie tylko doskonalenia posiadanych kompetencji, ale również poznania ludzi ze środowiska branżowego, ich doświadczeń, wiedzy oraz umiejętności praktycznych.

Ważnym obszarem działalności ocenianej jednostki są kontakty z otoczeniem społecznym, utrzymywane po to, aby uczelnia jak najlepiej wypełniała swoje funkcje naukowe i kulturalne. Jednostka współpracuje z ponad 30 szkołami ponadgimnazjalnymi z Lublina i województwa lubelskiego. Współpraca ta przybiera różne formy: warsztatów realizowanych przez nauczycieli akademickich w siedzibie Wydziału i partnerskich szkołach średnich (np. warsztatów z podstaw dziennikarstwa, public relations), organizowaniu konkursów reportażu oraz aranżowaniu spotkań z wybitnymi przedstawicielami polskich mediów w ramach cyklu „Świat w polskich mediach“. Akredytowana jednostka angażuje się też w przygotowanie oraz udostępnia swoją bazę lokalową (stanowiska wystawiennicze w budynku Wydziału Politologii) cyklicznej już lubelskiej imprezie historyczno-

edukacyjnej pn. „Pasje Ludzi Pozytywnie Zakręconych”. W 2018 r. odbyła się już IX edycja tego festynu. Relacje reporterskie z tego wydarzenia zamieszczane są w lubelskich mediach m.in. przez studentów związanych z Telewizją Akademicką TV UMCS.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Współpraca wizytowanego Wydziału z lokalnym środowiskiem jest właściwa, intensywna i w dużym stopniu sformalizowana. Prowadzona jest z pożytkiem dla obu stron, zarówno w aspekcie kształtowania oferty dydaktycznej i promocji uczelni, jak i w możliwościach odbywania praktyk i zbierania doświadczeń zawodowych przez studentów. Dzięki tej współpracy studenci wizytowanego kierunku realizują zakładane efekty kształcenia nie tylko poprzez dostęp do praktycznego wymiaru zawodu dziennikarza, ale także poprzez angażowanie się we współpracę z przedstawicielami lokalnych władz, mediów i instytucji kultury oraz włączanie się do akcji promujących region.

Dobre praktyki

Za dobrą praktykę należy uznać podejmowanie inicjatyw dydaktyczno-naukowych adresowanych do studentów kierunku. Jedną z nich jest Stypendium im. Leopolda Ungera, uruchomiony w 2014 roku cykliczny program stypendialny, zainicjowany przez rodzinę Patrona. Laureaci stypendium mają możliwość odbycia staży w belgijskim dzienniku „Le Soir” w Brukseli, w „Gazecie Wyborczej” i „Polityce” oraz w biurze obsługi prasowej w trakcie Forum Ekonomicznego w Krynicy. Zasady przyznawania stypendium zostały określone w Zarządzeniu nr 6/2014 Rektora UMCS w sprawie wprowadzenia „Regulaminu przyznawania Stypendium im. Leopolda Ungera”.

Zalecenia

Należy zarekomendować bardziej intensywną kooperację Rady Pracodawców w celu oceny działalności dydaktycznej z uwagi na szybko zmieniające się potrzeby rynku pracy.

Kryterium 6. Umieźdzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Z danych przekazanych ZO PKA oraz rozmów z osobami odpowiedzialnymi za proces internacjonalizacji wynika, że Wydział podejmuje inicjatywy mające na celu aktywizację studentów do realizacji wymiany międzynarodowej, uczestnictwa w międzynarodowych programach i projektach. Program studiów sprzyja umieźdzynarodowieniu procesu kształcenia poprzez ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych oraz realizację wieloletniej współpracy z uczelniami w Europie i organizacjami rozwijającymi badania i kształcenie na kierunku. Studenci biorą udział w programie wymiany studenckiej Erasmus+ (18 osób od 2014/15 roku). Wydział oferuje możliwość studiów na sześciu uczelniach partnerskich, z którymi podpisane ma umowy dotyczące zajęć na kierunkach dziennikarskich i pokrewnych: Universidade do Porto (Portugalia), University of SS. Cyril and Methodius (Trnawa, Słowacja), Universitaet Klagenfurt (Austria), Masaryk University (Brno, Czechy), Ventspils University College (Ryga, Łotwa), Johannes-Gutenberg Universitaet (Moguncja, Niemcy). Dodatkowo, studenci mogą wyjeżdżać na uczelnie partnerskie, z którymi Wydział Politologii ma podpisane umowy na kierunku Politologia (*Political Science and Civics*), w ofercie których znajdują się

przedmioty mające efekty kształcenia pokrywające się z tymi oferowanymi na dziennikarstwie na Wydziale Politologii (studenci wyjeżdżali w ostatnich latach m.in. do Stuttgartu, Belfastu, Pragi i Gent).

W omawianym okresie na studia na w ramach Erasmus+ przyjechało 8 studentów. W promocji programu Erasmus+ i zachęcania studentów do udziału w nim, każdego roku akademickiego organizowane są spotkania informacyjne (październik + marzec) dla studentów zainteresowanych potencjalnym wyjazdem. Dodatkowo, władze Wydziału powołały instytucję Wydziałowego Koordynatora Erasmus+ dla kierunku. Na Wydział Politologii przyjeżdżają również studenci spoza Europy: w ramach umowy bilateralnej z Universidade De Passo Fundo (Brazylia) dot. studiów od roku akad. 2016/17 przyjechały: 3 osoby w 2016/17, 1 osoba w 2017/18., kolejne przyjadą w 2018/19. W 2017 r. Wydział podpisał umowę o współpracy międzynarodowej dotyczącą studiów dziennikarskich również z Universidad Pontificia Bolivariana – Medellín (Kolumbia), która zaowocowała wymianą kadry naukowej (visiting professors), a od roku akademickiego 2018/19 planowana jest również wymiana studentów na kierunkach dziennikarskich.

W ramach umiędzynarodowienia procesu dydaktycznego uruchomiono w roku akademickim 2016/17 anglojęzyczny moduł *Digital Media* (na II stopnia). Inicjatywa ta, według opinii władz miała służyć zwiększeniu atrakcyjności studiów na dziennikarskich dla studentów zagranicznych oraz poszerzeniu oferty edukacyjnej dotyczącej nowych mediów o najnowsze procesy, zjawiska i ich teoretyczne interpretacje – anglojęzyczne zajęcia umożliwiają podejmowanie najbardziej aktualnych/istotnych tematów w światowej teorii/praktyce dot. nowych mediów. W ramach modułu zostało wprowadzonych 6 obowiązkowych przedmiotów prowadzonych w języku angielskim (Network Society / New Media / Storytelling / Radio in Digital Age / Media Convergence / Audiovisual Advertising). W zajęciach uczestniczyli studenci z zagranicy (Erasmus+ i Brazylijczycy w ramach umowy bilateralnej z Universidade De Passo Fundo). Dodatkowo, studenci i uczestnicy wymian międzynarodowych brali udział w zajęciach fakultatywnych w języku angielskim: Popular Cultures Online / American Film Production / Language – A Means of Persuasion and Manipulation... i inne.. Dla studentów prowadzone są zajęcia anglojęzyczne przez gości zagranicznych przyjeżdżających jako visiting professors i uczestnicy programów Staff Mobility.

Na Wydziale Politologii organizowane są kursy i warsztaty dla studentów, przeprowadzane przez ekspertów z zagranicy, np. kurs szkoleniowy "Nowości w programie Erasmus Plus - przygotowanie do projektów mobilności", czy warsztaty dotyczące marketingu internetowego. Studenci kierunku aktywnie uczestniczyli w międzynarodowym seminarium naukowym *The Design of Digital Privacy Technology – Political and Societal Potentials* (marzec 2018), zorganizowanym w ramach projektu badawczego współfinansowanego przez Polsko-Niemiecką Fundację na rzecz Nauki. Studenci aktywnie brali udział w dyskusjach z udziałem europejskich badaczy zajmujących się mediami jako technologiami nadzoru, a także zapewnili medialną obsługę wydarzenia (rejestracja na potrzeby organizatorów + relacje do Telewizji UMCS).

Warunki stworzone kadrze w zakresie współpracy krajowej i zagranicznej, możliwości publikowania, oraz wyjazdów konferencyjnych ocenić należy pozytywnie. Polityka kadrowa jest zbudowana po to, żeby motywować kadrę do umiędzynarodowienia. Ważny aspekt umiędzynarodowienia w koncepcji kształcenia na kierunku Dziennikarstwo i komunikacja społeczna stanowi aktywna partycypacja kadry naukowo-dydaktycznej w inicjatywach o charakterze naukowym i dydaktycznym:

Poniżej zamieszczony został wybór działań wchodzących w skład międzynarodowej współpracy naukowo-badawczej akademickiej kadry podejmowanej od r. akad. 2015-2016.

Granty i projekty badawcze. Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku prowadzą aktywność grantową, realizując międzynarodowe projekty badawcze i dydaktyczne finansowane ze środków krajowych i zagranicznych. W ostatnich pięciu latach realizowane były projekty: Publicystyka Leopolda Ungera; Implementation of quantitative and qualitative research strategies of monitoring and evaluation of media literacy level in the Slovak Republic; Überwachung und Privatsphäre im digitalen Zeitalter –

geteilte Geschichte, gemeinsame Perspektiven? Prowadzone są badania porównawcze (Polska, Niemcy) nt. postrzegania nowych mediów jako technologii prywatności/nadzoru przez podmioty społeczeństwa obywatelskiego.

Drugim zakresem działalności świadczącym o międzynarodowym wymiarze działalności naukowej są publikacje naukowe o zasięgu międzynarodowym. Wśród prac naukowych o międzynarodowym zasięgu autorstwa pracowników związanych z kierunkiem na szczególnie podkreślenie zasługują artykuły opublikowane w czasopismach z części A wykazu MNiSW, w: „Journal of ComputerMediated Communication” 2016, “Media Culture & Society” 2015; International Journal "Culture" 2015; "Central European Journal of Communication" 2016. Na Wydziale Politologii od 2017 r. drukiem ukazuje się anglojęzyczne czasopismo naukowe „Mediatization Studies”, w którym znajdują się publikacje naukowe z zakresu nauk o mediach i komunikacji. Międzynarodową aktywność wydawniczą uzupełnia seria publikacji przygotowanych i wydawanych przy współpracy z Instytutem Literackim w Paryżu: *Jerzy Giedroyc - Leopold Unger....*.

Międzynarodowe konferencje i zespoły badawcze/eksperckie Pracownicy Wydziału aktywnie funkcjonują w międzynarodowym życiu akademickim również jako uczestnicy na międzynarodowych konferencjach naukowych. W omawianym okresie brali udział w światowych kongresach organizowanych przez International Communication Association (ICA): Fukuoka (Japonia 2016), San Juan (Puerto Rico 2015), jak również w konferencjach organizowanych pod egidą European Communication Research Association: 6th European Communication Conference:.

Z oferty wymian międzynarodowych oraz praktyk zagranicznych mogą skorzystać studenci. Oferta wymian międzynarodowych jest znana, lecz w większości studenci nie są zainteresowani wyjazdami za granicę, ze względu na plany zawodowe. Co roku z oferty wymian korzysta ok. 10 studentów ocenianego kierunku. Jednostka podejmuje działania mające na celu umiędzynarodowienie procesu kształcenia. W ofercie są dostępne fakultatywne moduły kształcenia realizowane w języku angielskim Doskonalenia wymaga organizacja prowadzenia zajęć pod względem kompetencji językowych, przydziału do grup, trafności doboru metod i treści zajęć z uwagi na uwarunkowania kierunkowe oraz grono studiujących.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Program studiów na kierunku sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Studenci mają możliwość kształcenia w językach obcych. Oferta zajęć w językach obcych skierowana jest także do studentów zagranicznych. Współpraca z zagranicznymi instytucjami partnerskimi w zakresie kształcenia na ocenianym kierunku sprzyja upowszechnianiu nowoczesnych treści i metod kształcenia. Kadre na kierunku tworzą pracownicy naukowo-dydaktyczni aktywni w międzynarodowej akademickiej przestrzeni naukowej – zarówno jako autorzy recenzowanych publikacji naukowych z zakresu nauk o mediach o światowym i europejskim zasięgu, aktywni uczestnicy prestiżowych zagranicznych konferencji naukowych poświęconych badaniu mediów i komunikacji, realizatorzy międzynarodowych grantów i programów badawczych, a także członkowie konsorcjów naukowych, zespołów eksperckich i innych akademickich podmiotów o międzynarodowym zasięgu. Efekty ich pracy badawczej są włączane do procesu dydaktycznego na różne sposoby. Kadra akademicka i studenci korzystają z procesu umiędzynarodowienia w zróżnicowanym stopniu i w tym zakresie Wydział powinien podjąć działania doskonalące i spełniające oczekiwania - w szczególności studentów.

Dobre praktyki

Organizowana i przyznawana coroczna nagroda dla wyróżniających się studentów kierunków dziennikarskich w postaci Stypendium Dziennikarskiego im. Leopolda Ungera – główną nagrodę stanowi dziennikarski staż w brukselskiej redakcji „Le Soir”, jednego z najbardziej prestiżowych tytułów prasowych w Europie.

Zalecenia

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Podstawę bazy dydaktycznej, wykorzystywanej w procesie nauczania na studiach I oraz II stopnia, stanowi budynek będący siedzibą Wydziału Politologii UMCS, znajdujący się przy Placu Litewskim 3, w dawnym pałacu Lubomirskich. Powierzchnia sal dydaktycznych, będących do dyspozycji WP UMCS, jest wystarczająca i pozwala na swobodne planowanie harmonogramu zajęć. Sale wyposażone są w niezbędne urządzenia techniczne umożliwiające wykorzystywanie nowoczesnych metod kształcenia. Dodatkowo, WP UMCS korzysta z sal dydaktycznych znajdujących się w Domu Studenckim Zana oraz sal Instytutu Psychologii UMCS, znajdującym się w budynku obok przy Placu Litewskim. Tamtejsze sale również są odpowiednio wyposażone.

Ważnym elementem wykorzystywanej infrastruktury dydaktycznej jest Inkubator Medialno-Artystyczny UWCS (oddany do użytkowania w roku 2013 r., sfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego w ramach projektu „Przebudowa bazy dydaktycznej UMCS w Lublinie – Inkubator Medialno-Artystyczny”). Znajdują się tam sale dydaktyczne na zajęcia warsztatowe, w tym bardzo dobrze wyposażona sala komputerowa do prowadzenia zajęć z montażu programów radiowo-telewizyjnych. Dla celów dydaktycznych prowadzący i studenci mogą korzystać ze studiów radiowych oraz telewizyjnych; sali widowiskowej z możliwością prowadzenia transmisji na żywo. Studenci w ramach działania Inkubatora Medialno-Artystycznego przygotowują samodzielnie programy radiowe i telewizyjne, wykorzystywane następnie przez stacje działające w Lublinie. Inkubator wyposażony jest w nowoczesne oprogramowanie, umożliwiające zapoznanie się z aktualnymi możliwościami pracy radiowo-telewizyjnej.

Uczelnia zapewnia studentom dostęp do internetu rozprowadzanego za pośrednictwem uczelnianej sieci światłowodowej LubMAN UMCS oraz sieci bezprzewodowej EDUROAM. W czytelni bibliotecznej zlokalizowanej w budynku Wydziału Politologii studenci mają zapewniony dostęp do komputerów (z połączeniem internetowym).

W siedzibie Wydziału Politologii studenci mają zapewniony dostęp do automatów sprzedających ciepłe i zimne napoje, przekąski oraz kanapki. Hall wejściowy do budynku jest miejscem, gdzie studenci mogą odpocząć i ewentualnie zjeść.

W opinii ZO PKA (co ważne, pokrywa się on z opinią studentów), infrastruktura nie jest odpowiednio przygotowana do prowadzenia kształcenia na ocenianym kierunku. Większość zajęć odbywa się w zabytkowym Pałacu Lubomirskich, który nie zapewnia studentom komfortowych warunków pracy. Studenci w szczególności zwrócili uwagę na fakt, iż część sal jest zlokalizowanych na poddaszu budynku i nie ma w nich okien, co jest szczególnie uciążliwe latem. Podobna sytuacja jest w salach na niższych piętrach, które są po stronie nasłonecznionej. Mimo urządzeń klimatyzacyjnych w salach, temperatura

utrudnia realizację zajęć w dogodnych warunkach. Dodatkowym problemem dla studentów jest bardzo złe przygotowanie infrastruktury do pracy i odpoczynku pomiędzy zajęciami. Budynek ponadto nie jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych przez ograniczenia nałożone przez konserwatora zabytków.

Studenci realizują zajęcia w budynkach zlokalizowanych na głównym kampusie UMCS. ZO PKA odwiedził także pomieszczenia, w których studenci realizują zajęcia praktyczne: Akademickie Centrum Kultury UMCS, gdzie zlokalizowane są profesjonalnie wyposażone sale służące do montażu wideo, studio radia centrum, studio nagrań telewizji TV UMCS czy sala teatralna/kinowa.

Władze Wydziału przedstawiły plany budowy nowego budynku w okolicy głównego kampusu, który rozwiąże wszystkie problemy infrastrukturalne oraz braki sal. Rozpoczęcie pracy nowego budynku zakładane jest na początek roku akademickiego 2019/2020.

Na terenie wszystkich budynków dostępny jest bezprzewodowy internet.

7.2.

Wydział Politologii posiada własną bibliotekę, która w swych zasobach posiada ponad 17,5 tysiąca woluminów z zakresu nauk o polityce (w tym i o stosunkach międzynarodowych) oraz nauk o mediach. Jeśli chodzi o publikacje w języku polskim – to studenci nie mają trudności w dostępie do książek i czasopism. Oczywiście, studenci mogą korzystać także z dobrze wyposażonej Biblioteki Głównej UMCS, a za jej pośrednictwem z Wirtualnej Biblioteki Nauki z bardzo dobrym dostępem do elektronicznych baz danych, pozwalających na korzystanie z najnowszych publikacji książkowych oraz najnowszych artykułów z topowych czasopism naukowych.

Ulokowanie Wydziału Politologii UMCS w zabytkowym budynku pałacu Lubomirskich pociąga za sobą poważne konsekwencje. Już sam skomplikowany rozkład budynku sprawia, że w przypadku zajęć odbywających się w różnych jego skrzydłach ledwo umożliwia przejście z jednej sali wykładowej do drugiej w czasie pięciu minut (a takie przerwy są zaplanowane w harmonogramie zajęć). Przy takim harmonogramie ani studenci, ani prowadzący zajęcia w istocie nie mają w ogóle przerwy. Co więcej – zabytkowy układ pomieszczeń sprawia, że część sal jest ulokowana w pomieszczeniach przechodnich, albo oddzielonych od innych jedynie za pomocą drzwi. To sprawia, że odgłosy z zajęć z sąsiedniej sali przeszkadzają w prowadzeniu/uczestniczeniu w zajęciach. Studenci podkreślali, że jest to szczególnie dokuczliwe, kiedy w sąsiednim pomieszczeniu wykorzystywane są materiały audio-wideo. Trudno także uznać, że budynek jest w ogóle przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, z ograniczoną mobilnością.

Dodatkowym problemem jest korzystanie z sal dydaktycznych położonych przy ulicy Zana 11, znajdujących się w znacznej odległości od głównej siedziby Wydziału. Ulokowanie tam pracowni komputerowej oznacza, że poza czasem prowadzonych tam zajęć, studenci nie mają możliwości skorzystania z niej.

Wydział Politologii oraz władze uczelni zdają sobie sprawę z tych istotnych ograniczeń, dlatego planowana jest budowa nowej siedziby Wydziału, ulokowana w obrębie głównego kampusu UMCS. To rozwiązanie pozwoli lepiej wykorzystać zasoby infrastruktury całej uczelni (w tym i Bibliotekę Główną czy stołówki i kafeerie położone na terenie kampusu). Planowany termin oddania nowego budynku to rok 2020.

Prowadzony jest systematyczny przegląd sylabusów w celu przygotowania listy literatury obowiązkowej i zakupu nowych pozycji, nieznajdujących się jeszcze na stanie biblioteki. Biblioteka umożliwia studentom przeglądanie katalogu i wypożyczanie książek i czasopism przez internet. Studenci mogą korzystać z czytelni z miejscami do pracy samodzielnej, w bibliotece przygotowane są miejsca dla studentów niepełnosprawnych oraz specjalistyczny sprzęt dla studentów niewidomych i niedowidzących.

7.3.

Wydział Politologii posiada bibliotekę dobrze wyposażoną w publikacje w języku polskim, przy pewnych dostrzegalnych brakach najnowszych publikacji anglojęzycznych. Sale dydaktyczne są wyposażone w odpowiedni sprzęt, pozwalający na wykorzystywanie prezentacji multimedialnych czy materiałów audiowizualnych. Zasadniczy problem Wydziału wynika z ulokowania w zabytkowym budynku, jednakże Wydział będzie się przenosił do nowej siedziby, w której wszystkie te mankamenty zostaną automatycznie usunięte.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Politologii posiada bibliotekę dobrze wyposażoną w publikacje w języku polskim, przy pewnych dostrzegalnych brakach najnowszych publikacji anglojęzycznych. Sale dydaktyczne są wyposażone w odpowiedni sprzęt, pozwalający na wykorzystywanie prezentacji multimedialnych czy materiałów audiowizualnych. Biblioteka zawiera wymagane tytuły literatury obowiązkowej i uzupełniającej, umożliwia studentom korzystanie z zasobów w wolnym dostępie, samodzielnej lub grupowej pracy, także przy komputerach i wypożyczania zasobów zgromadzonych w magazynie. Ale zasadniczy problem Wydziału wynika z ulokowania w zabytkowym budynku pałacu Lubomirskich. Siedziba Wydziału nie jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dodatkowo – część pomieszczeń nie posiada okien, jest usytuowana na poddaszu. Organizacja planu zajęć z krótkimi przerwami nie zapewnia komfortu studiowania. Obecnie posiadana infrastruktura nie pozwala na studiowanie zgodnie z zasadami higieny studiowania i pracy.

Dobre praktyki

Niezwykle cennym rozwiązaniem jest działanie Inkubatora Medialno-Artystycznego. Dzięki niemu studenci nie tylko mogą się uczyć warsztatu radiowo-telewizyjnego, ale pod nadzorem pracowników dydaktycznych mają możliwość realizowania przedsięwzięć radiowo-telewizyjnych. Dzięki stałej współpracy z rozgłośniami i stacjami telewizyjnymi działającymi w Lublinie studenci mają możliwość rzeczywiście praktycznego sprawdzania nabywanych umiejętności.

Wydział na bieżąco monitoruje i doskonali infrastrukturę dydaktyczną i naukową oraz system biblioteczno-informacyjny i zasoby edukacyjne. Efektem prowadzonego monitoringu jest podjęcie decyzji o budowie nowoczesnego budynku dydaktycznego dla Wydziału. W ten sposób jednostka będzie mogła zapewnić właściwe warunki do pracy studentom i nauczycielom akademickim.

Zalecenia

Przeniesienie zajęć do pomieszczeń spełniających wymagania dotyczące higieny procesu dydaktycznego, dostępności dla osób niepełnosprawnych oraz bezpieczeństwa.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wyrazili opinię, iż Uczelnia zapewnia im kompleksowe wsparcie w procesie kształcenia. W swoich wypowiedziach wielokrotnie podkreślali zaangażowanie nauczycieli, ich życzliwe podejście oraz chęć pomocy na każdym etapie kształcenia. Kadra jest dla nich dostępna w ustalonych godzinach konsultacji, lecz jak sami przyznali występują sytuacje niezapowiedzianych nieobecności prowadzących na konsultacjach. Ponadto studenci przyznali, iż mogą liczyć na pomoc nauczycieli także poza wyznaczonymi godzinami konsultacji, również zdalnie - telefonicznie lub przez pocztę elektroniczną. Studenci są zapoznawani przez prowadzących z sylabusami na pierwszych zajęciach w semestrze, ponadto są one dostępne poprzez system USOS. Studenci wyrazili pozytywne zdanie na temat przydatności i opracowania sylabusów, w których odnajdują niezbędne informacje dotyczące modułu kształcenia.

Uczelnia zapewnia kompleksowe wsparcie w procesie kształcenia dla studentów z niepełnosprawnościami poprzez indywidualizację procesu kształcenia, wsparcie asystenta dydaktycznego, adaptację materiałów dydaktycznych, dostęp do specjalistycznego sprzętu i oprogramowania oraz dodatkowe konsultacje.

W uczelni działa Biuro Rozwoju Kompetencji, które powstało w miejsce Biura Karier i prowadzi działalność edukacyjną, doradczą i informacyjną dla studentów, absolwentów i pracowników UMCS na rzecz ich rozwoju zawodowego i osobistego. BRK prowadzi szereg działań skierowanych do studentów, które pomagają im nabywać dodatkowe kompetencje przydatne na rynku pracy, a także pośredniczy w znalezieniu przez studentów pracy lub stażu m.in.: prowadzi doradztwo zawodowe, organizuje szkolenia i warsztaty rozwijające kompetencje społeczne i zawodowe czy organizuje praktyki poza tokiem studiów. Studenci mają możliwość ubiegać się o wszystkie stypendia wymienione w art. 173 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, a ponadto z Własnego Funduszu Stypendialnego Uczelni, w ramach którego najlepsi studenci mogą ubiegać się o stypendium przyznawane za wysoką średnią ocen, wysokie osiągnięcia naukowe, artystyczne oraz sportowe. W opinii studentów, system przyznawania stypendiów jest im znany, mają dostęp do regulaminu przyznawania pomocy materialnej, wysokość stypendiów jest zadowalająca, a wypłaty realizowane są bez opóźnień.

Studenci działają aktywnie w Kołach Naukowych i Samorządzie Studenckim. W trakcie spotkania z ZO PKA studenci reprezentujący organizacje studenckie przyznali, iż są zaangażowani w życie uczelni, biorą aktywny udział w życiu jednostki, a także jest im zapewnione wsparcie w ich działaniach, ponadto na potrzeby swoich projektów mogą korzystać z infrastruktury uczelni. Studenci mogą liczyć na wsparcie ze strony pracowników dziekanatów, o których studenci przedstawili pozytywne opinie. Przyznali, iż pracownicy dziekanatu są otwarci i chętni do pomocy, zawsze udzielają kompletnego wsparcia w każdej sprawie. Przez studentów został podkreślony bardzo dobry kontakt z dziekanatem, również zdalny, przez pocztę elektroniczną i telefonicznie. Godziny pracy w opinii studentów są odpowiednie do ich potrzeb. Na wydziale powoływani są opiekunowie roku, wobec których studenci wyrazili krytyczny stosunek za brak kontaktu i spotkań.

Jednostka odpowiedzialna za oceniany kierunek wspiera swoich studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy. W tym celu zapewnia im nie tylko obowiązkowe praktyki w redakcjach, firmach i organizacjach związanych z mediami, ale również za pośrednictwem Biura Rozwoju Kompetencji organizuje staże, akcje rekrutacyjne oraz szkolenia przygotowujące do aktywnego i skutecznego poszukiwania pracy. Wydział ściśle współpracuje z Akademią Przedsiębiorczości UMCS. Współpraca ta ma na celu zachęcenie studentów dziennikarstwa i komunikacji społecznej do podejmowania własnych inicjatyw biznesowych. W ramach Akademii studenci mogą wziąć udział w wykładach poświęconych szeroko rozumianej przedsiębiorczości, skorzystać z sesji coachingowych, wzmacniających ich

indywidualny rozwój kompetencji, oraz uzyskać pomoc w procesie uruchamiania działalności gospodarczej.

8.2.

System opieki, wspierania oraz motywowania studentów podlega stałemu monitorowaniu i doskonaleniu, w tym celu Kolegium dziekańskie spotyka się z przedstawicielami Wydziałowego Samorządu Studenckiego oraz kół naukowych w celu dyskusji nad obecną sytuacją i propozycjami zmian. Ponadto zarówno dziekan ds. studenckich, jak i dziekan ds. kształcenia w trakcie dyżurów dziekańskich, odbywających się regularnie raz w tygodniu, przyjmują zgłoszenia i uwagi od studentów. Na podstawie zbieranych informacji władze wydziału podejmują działania tak jak m.in.: ustalenie formy finansowania organizacji studenckich na system grantów na projekty, o które mogą ubiegać się wszystkie organizacje kierując wnioskiem do dziekana czy zatrudnienie osoby biegle mówiącej w języku angielskim do obsługi studentów cudzoziemców.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uczelnia zapewnia studentom wsparcie w procesie kształcenia na wielu płaszczyznach przede wszystkim przy pomocy kadry naukowo – dydaktycznej jak i administracji oraz władz wydziału. Nauczyciele są dostępni w trakcie konsultacji, mailowo, telefonicznie. W opinii studentów nauczyciele akademicy podchodzą bardzo życzliwie i indywidualnie. Uczelnia zapewnia kompleksowe wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami, dostarczając im niezbędnej pomocy.

Studenci przedstawili pozytywne opinie na temat działalności dziekanatu jak i udzielanej im pomocy przez pracowników, a godziny pracy dziekanatu są dla nich odpowiednie.

Jednostka zapewnia studentom dostęp do wszystkich form pomocy materialnej wymienionych w Ustawie prawo o szkolnictwie wyższym, a ponadto do stypendiów z Własnego Funduszu Stypendialnego. Znane są zasady przyznawania stypendiów, wypłaty są realizowane w terminie, a ich wysokość jest zadowalająca. W uczelni działa Biuro Rozwoju Kompetencji, które prowadzi liczne działania skierowane do studentów mając na celu ułatwienie startu na rynku pracy oraz umożliwienie zdobycia dodatkowych kompetencji organizując spotkania z pracodawcami, doradztwo zawodowe czy szkolenia i warsztaty rozwijające kompetencje.

Jednostka zapewnia wsparcie organizacjom studenckim, które otrzymują kompleksową pomoc ze strony uczelni w swojej działalności. Mogą liczyć na wsparcie merytoryczne i finansowe przy prowadzonej przez nich działalności naukowej i organizacyjnej.

W jednostce są prowadzone działania mające na celu rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów przede wszystkim w oparciu o uwagi i opinie studentów. Przedstawiciele samorządu studenckiego spotykają się przynajmniej raz w semestrze z władzami wydziału dyskutując o sprawach wymagających poprawy. W opinii studentów widoczne są zmiany wynikające z ich wniosków.

Dobre praktyki

Zalecenia

Zintensyfikowanie akcji promocyjno-informacyjnej o działalności Biura Rozwoju Kompetencji.

Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
	Ocena na kierunku <i>dziennikarstwo i komunikacja społeczna</i> prowadzonym na Wydziale Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie nie licząc oceny instytucjonalnej w 2012 r. (ocena pozytywna), została przeprowadzona po raz drugi. Pierwsza ocena odbyła się w roku akademickim 2006/2007 i zakończona została pozytywną Uchwałą 254/07 PPKA z dnia 26 kwietnia 2007 r. W wyniku analizy raportu nie stwierdzono zaleceń.

Sporządził na podstawie raportów cząstkowych

dr hab. Krzysztof Szewior